

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Ek/1154/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122292768
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Kostúr
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122292768.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 v konaní zast.: JUDr. Katarínou Hegedúsovou, advokátkou so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava proti povinnému: J. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. T. XXXX/X, XXX XX Y. J., o vymoženie peňažnej pohľadávky vo výške 2.272,79 EUR s príslušenstvom a trov exekučného konania, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Ek/1154/2022 zo dňa 19. septembra 2022, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Ek/1154/2022 zo dňa 19. 9. 2022 z a m i e t a .

II. Oprávnený n e m á nárok na náhradu trov konania o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 15Ek/1154/2022 zo dňa 19. 9. 2022.

odôvodnenie:

1. Dňa 19.9.2022 vydal Okresný súd Banská Bystrica konajúc vyššou súdnou úradníčkou uznesenie pod sp. zn. 15Ek/1154/2022, ktorým zamietol návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v celom rozsahu podľa § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 53 ods. 1, ods. 3 písm. f), ods. 4 zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 73 ods. 3, ods. 5 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len "Zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní"), § 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len "Zákon o rozhodcovskom konaní"), § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), čl. 3 odsek 3, čl. 6 odsek 1 Smernice Rady EÚ č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a s poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 105/2011 zo dňa 10. októbra 2012, sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 3Cdo 122/2011 zo dňa 9. februára 2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011 zo dňa 18. septembra 2012, tiež R 46/2012 ako aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/95 zo dňa 24.05.1995. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa opätovným návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 14.04.2022 domáhal od povinného vymoženiu pohľadávky vo výške 2.272,79 Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - Rozhodcovský rozsudok sp. zn. 07966/13, ktorý dňa 16.01.2014 vydal Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava. Spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný rozhodcovský rozsudok, Upovedomenie o zastavení starej exekúcie sp. zn. EX 40231/14 zo dňa 13.09.2021 a Oznámenie o ukončení starej exekúcie sp. zn. EX 40231/14 zo dňa 23.03.2022. Na základe výzvy súdu predložil oprávnený aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, Zmluvu o úvere zo dňa 12.10.2012 a Rozhodcovskú zmluvu zo dňa 12.10.2012. Z obsahu predloženej Zmluvy o úvere zistil, že táto založila záväzkovoprávny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci

svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti potom posúdil predmetný právny vzťah medzi oprávneným a povinným ako spotrebiteľský. Spolu so zmluvou o úvere bola v ten istý deň uzatvorená aj rozhodcovská zmluva, na podklade ktorej v spore medzi účastníkmi rozhodol rozhodcovský súd. Podľa názoru súdu je však uzatvorenie Rozhodcovskej zmluvy, ako podmienka uzatvorenia Zmluvy, ktorú oprávnený používa v prípadoch rovnakého druhu a neurčitého počtu, pre neurčitý okruh spotrebiteľov, neprijateľnou podmienkou. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o úvere, ani rozhodcovskej zmluvy, nemožno považovať rozhodcovskú zmluvu za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že povinný (t.j. spotrebiteľ) v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle §-u 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Následne neplatná rozhodcovská zmluva nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a rozhodnúť, preto takto vydaný rozhodcovský rozsudok nie je materiálne vykonateľný, čoho následkom je, že nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, súd návrh na vykonanie exekúcie v zmysle §-u 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť a navrhol, aby súd podľa ustanovenia § 250 CSP napadnuté uznesenie zrušil. Svoju sťažnosť odôvodnil tým, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že je nepochybné, že rozhodcovská doložka, dohodnutá medzi oprávneným a povinným, je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. Z uvedeného vyvodil, že nie je daná výlučnosť rozhodcovského súdu, a povinný sa má možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť na všeobecný súd. Pri svojej argumentácii poukázal napr. na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 12Cb/114/2014-104 zo dňa 16.3.201. Súčasne oprávnený uviedol, že podľa odbornej literatúry rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve, ktorá je pre spotrebiteľa nevýhradná (t.j. dáva mu možnosť vždy sa pred podaním žaloby proti dodávateľovi rozhodnúť, či ju podá na všeobecnom alebo rozhodcovskom súde) nebude dotknutá ustanovením § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka (Magál, M. - Kubina, P.: Rozhodcovské doložky v spotrebiteľských zmluvách. Justičná revue, 2008, č. 4, s. 616 a nasl.). Povinný má teda kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne uplatní svoje právo. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu. V prípade, že sa účastníci rozhodcovského konania dohodnú na predložení svojho sporu na prerokovanie stálemu rozhodcovskému súdu v zásade platí, že sa podrobujú predpisom tohto súdu. Podľa § 14 ods. 2 ZoRK upravujúceho náležitosti rokovacieho poriadku, rozhodcovský súd postupuje v ňom neupravených otázkach podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní. Rovnaké postavenie účastníkov konania sa musí prejavovať v procesnom postupe súdu od podania žaloby až po vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý obom stranám umožní predkladať návrhy na vykonanie dôkazov, podanie vzájomnej žaloby, návrhy na doplnenie žaloby a najmä právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom druhej strany. Prípustnosť rozhodcovských doložiek v spotrebiteľských sporoch vyplýva aj zo súdnej judikatúry a odbornej literatúry. Rovnaké postavenie účastníkov konania sa musí prejavovať v procesnom postupe súdu od podania žaloby až po vydanie rozhodcovského rozsudku, ktorý obom stranám umožní predkladať návrhy na vykonanie dôkazov, podanie vzájomnej žaloby, návrhy na doplnenie žaloby a najmä právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom druhej strany. Ak ide o rozhodovanie na Stálom rozhodcovskom súde pri ustanovení rozhodcov sa vychádza z rokovacieho poriadku súdu, pokiaľ sa strany nedohodli na osobe rozhodcu. Problémy pri ustanovení rozhodcov vznikajú, ak strany uzavreli len rozhodcovskú doložku, v ktorej riešili okruh majetkových sporov, ktoré sa budú podľa vzájomnej dohody rozhodovať v rozhodcovskom konaní a o otázke ustanovenia rozhodcov neuzavreli žiadnu dohodu. V rozhodcovskej zmluve by sa preto mali dohodnúť na spôsobe ustanovenia rozhodcov, za podmienky ak sa nevedia dohodnúť na konkrétnej osobe rozhodcu. Tomu chcel veriteľ predísť, a preto navrhol rozhodcu, s ktorým mohol a nemusel dlžník súhlasiť. V prípade, že obe strany rozhodcovskú doložku v znení o

výbere rozhodcu podpísali, svojím podpisom vyslovili súhlas s prerokovaním sporu pred rozhodcom ustanoveným už v rozhodcovskej doložke/zmluve. Sporová strana mohla už pri podpise rozhodcovskej doložky alebo zmluvy vysloviť nesúhlas s osobou uvedeného rozhodcu a mala možnosť navrhnúť na rozhodovanie iného rozhodcu. Ak bola rozhodcovská doložka alebo zmluva jasne a určite formulovaná aj s uvedením mena rozhodcu a podpísaná zástupcami oboch strán, každá z nich mala možnosť vzniesť námietky voči uvedenej osobe rozhodcu. V takomto prípade sa domnievame, že nedošlo k porušeniu zásady rovnosti v rozhodcovskom konaní pri menovaní osoby rozhodcu, lebo druhá strana sa rozhodla slobodne o podpísaní doložky a mala možnosť vyjadriť nesúhlas s jej menovaním. Ak by mal predseda len odporca, v tomto konaní povinný pochybnosti o stanovenou rozhodcovi a domnieval sa, že ide o sudcu, ktorý rozhoduje zaujato a nespravodlivo, mohol podať námietku predpojatosti. V takomto prípade môže každá strana použiť postup podľa § 9 ZoRK a vzniesť námietku predpojatosti voči rozhodcovi, o ktorých sa dozvedela buď z oznámenia rozhodcu o vzťahu k veci alebo k stranám, alebo z iných dôvodov, o ktorých sa dozvedeli po ustanovení rozhodcu. Mal možnosť tak urobiť v žalobnej odpovedi, nakoľko v každom a jednom prípade je zasielaná výzva na žalobnú odpoveď. Otázkou rozhodcovskej zmluvy bola aj dohoda o spôsobe rozhodcovského konania, či sa uskutoční formou ústneho pojednávania, alebo bude mať formu písomného konania. Zmluvné strany si sice dohodli písomné konanie, čo však nevyučovalo aby sa konanie uskutočnilo ústnou formou, ak o to jedna zo strán požiada. V tomto prípade takáto žiadosť, ani námietky voči forme konania podaná nebola. Napriek tomu, rozhodca je však povinný vykonať navrhnuté dôkazy aj v prípade písomného konania a riadne odôvodniť, prečo niektorý z navrhnutých dôkazov nepovažuje za potrebné uskutočniť. Oprávnený odmieta akékoľvek argumenty, ktoré majú evokovať stav, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná, nakoľko rozhodcovská zmluva nie je uzatváraná vždy. V prípade predmetnej zmluvy sa teda jedná o individuálne dojednanú podmienku, v prípade ktorej nemôže ísť o podmienku neprijateľnú v zmysle naznačovanom povinným. Navyše z dôvodu existencie samostatného dokumentu má dlžník/klient (v tomto prípade povinný) na výber, či sa rozhodcovského konania zúčastní, alebo nie. Je navyše logické, že pokiaľ by zo strany spotrebiteľa došlo po uzavretí zmluvy k jej porušeniu, t. j. k jeho protiprávnemu konaniu, bude to práve dodávateľ, ktorý bude nútený obrátiť sa so žiadosťou o právnu ochranu na príslušný orgán, a to buď na základe voľby medzi rozhodcovským a súdnym konaním, alebo priamo na súd (pretože vo vzťahu k nemu nebude uzavretá rozhodcovská doložka) alebo priamo na rozhodcovský orgán (pretože vo vzťahu k nemu bude rozhodcovská doložka výhradná). Následky tohto procesného kroku už upravuje príslušné procesné právo, a nie rozhodcovská zmluva. Podľa ustanovenia § 19 ZoRK podanie žaloby na rozhodcovský súd má rovnaké právne účinky, ako keby bola žaloba podaná na súd. Po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde alebo pred iným rozhodcovským súdom. Znamená to teda prekážku litispendencie pre akékoľvek ďalšie žaloby v tej istej veci, a to aj v obrátenom procesnom postavení. Podľa § 106 ods. 3 OSP ak sa rozhodcovské konanie začalo skôr, než došlo k súdnemu konaniu, preruší súd konanie o neexistencii, neplatnosti alebo zániku zmluvy až do doby, než sa v rozhodcovskom konaní rozhodne o právomoci alebo vo veci samej. Takýmto záverom nie je navyše vôbec dotknuté právne postavenie spotrebiteľa. Ten má predseda možnosť obrátiť sa skôr ako dodávateľ na všeobecný súd s nárokom z titulu porušenia jeho (napr. spotrebiteľských) práv alebo má možnosť sa brániť v rozhodcovskom konaní. Platnosť právneho úkonu navyše treba hodnotiť v čase jeho uzavretia a bez hypotetického zvažovania okolností, ktoré môžu, ale nemusia, nastať po jeho uzavretí. Dôležité teda je to, či zmluva v čase jej uzavretia sama osebe umožňuje alebo neumožňuje spotrebiteľovi uskutočniť voľbu medzi súdom alebo alternatívnym riešením sporu. Nie je vôbec dôležité, čo sa môže stať v budúcnosti. Oprávnený je presvedčený, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá platne, v zmysle platných právnych predpisov (v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy) a nemožno mať teda žiadne pochybnosti o jej legitímnosti. Oprávnený si navyše dovoľuje konštatovať, že prípustnosť rozhodcovského konania vyplýva aj z právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských úverov. Možnosť mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru (avšak oprávnený popiera, že by sa v danom prípade jednalo o spotrebiteľa a o spotrebiteľský úver v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch) vyplýva jednoznačne z ustanovenia § 4 ods. 2 písm. r) pôvodného Zákona o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov), ako aj aktuálne účinného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. v) Zákona o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (zákon č. 129/2010 Z.z. v znení zákona č. 394/2011 Z.z.), ktoré jednoznačne umožňujú mimosúdne riešenie sporov zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Rovnaký záver vyplýva aj zo znenia aktuálne účinnej smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere (čl. 24 ods. 1), ktorá zaväzuje členské štáty zabezpečiť primeraný a účinný postup na urovanie spotrebiteľských sporov, ktoré sa dotýkajú zmluvy o úvere. Platné a účinné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľských úverov sú vo vzťahu k právnej úprave spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (aj keď ani táto zásadne rozhodcovské

konanie nezakazuje) nielen lex specialis, ale aj lex posterior, a teda jednoznačne majú prednosť pri aplikácii. Medzi oprávneným a povinným bola v predmetnom prípade uzatvorená rozhodcovská zmluva, a to na samostatnom liste papiera, oddelene od samotnej Zmluvy o úvere. Zároveň oprávnený poukazuje, že povinný svojím podpisom zo dňa 12.10.2012 vyhlásil, že s uzatvorením Rozhodcovskej zmluvy súhlasí, zároveň vyhlasuje, že bol pred uzatvorením zmluvy osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia tejto rozhodcovskej zmluvy. Povinný svojím podpisom ako vážnym, zrozumiteľným a určitým prejavom vôle súhlasil s uzavretím. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má Oprávnený za to, že rozhodcovskou zmluvou bola platne založená právomoc Rozhodcovského súdu, a preto aj rozhodnutie, ktoré bolo výsledkom rozhodcovského konania má povahu Exekučného titulu (nadobudlo právoplatnosť aj vykonateľnosť).

4. Podľa §-u 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. Podľa §-u 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

6. Podľa §-u 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa §-u 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. Podľa §-u 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

9. Podľa §-u 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa §-u 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

11. Preskúmaním sťažnosti oprávneného, bez nariadenia pojednávania podľa § 249 CSP, a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel súd k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná a preto ju podľa § 250 ods. 1 CSP v celom rozsahu zamietol.

12. Z obsahu spisu súd zistil, že oprávnený sa opätovným návrhom na vykonanie exekúcie (tzv. repodaj) doručeným súdu dňa 14. 04. 2022 domáhal od povinného vymoženiu pohľadávky vo výške 2.272,79 EUR s príslušenstvom a trov exekučného konania na základe exekučného titulu - Rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 07966/13 zo dňa 16.01.2014, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd, zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava pred rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom. Spolu s návrhom na vykonanie exekúcie predložil súdu aj predmetný rozhodcovský rozsudok, Upovedomenie o zastavení starej exekúcie s výzvou na úhradu trov starej exekúcie sp. zn. EX 40231/14 zo dňa 13.09.2021 a Oznámenie o ukončení starej exekúcie sp. zn. EX 40231/14 zo dňa 23.03.2022. Na základe výzvy súdu predložil oprávnený aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, Zmluvu o úvere zo dňa 12.10.2012 a Rozhodcovskú zmluvu zo dňa 12.10.2012. Následne vyššia súdna úradníčka vydala napadnuté uznesenie.

13. Podľa § 53 ods. 1 Exekučného poriadku, súd preskúma návrh na vykonanie exekúcie a jeho prílohy. Ak nie sú dôvody na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie, súd do 15 dní od doručenia návrhu vydá poverenie na vykonanie exekúcie a upovedomí o tom oprávneného. Lehota podľa druhej vety neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 45 ods. 2 písm. c) a d) alebo ak má byť exekúcia vykonaná na podklade exekučného titulu, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou.

14. Podľa § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore a 1. spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov, 2. rozhodcovské

rozhodnutie v spotrebiteľskom spore nebolo vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory,
3. rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore nebolo vydané stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory,
4. rozhodcovské rozhodnutie nespĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné.

15. Podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia.

16. Podľa § 73 ods. 4 zákona č. 335/2014 Z.z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, na základe rozhodcovskej zmluvy uzavretej pred 1. januárom 2015 môže spor spĺňajúci podmienky podľa tohto zákona po 1. januári 2015 rozhodovať len rozhodca v konaní pred stálym rozhodcovským súdom, ktorí spĺňajú podmienky podľa tohto zákona.

17. Podľa § 73 ods. 5 zákona č. 335/2014 Z.z. o Spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzavretá pred 1. januárom 2015 odkazujúca na rozhodovanie pred stálym rozhodcovským súdom podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 zakladá právomoc stáleho rozhodcovského súdu zriadeného podľa tohto zákona, ak bol zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 v čase podávania žiadosti členom zriaďovateľa stáleho rozhodcovského súdu podľa tohto zákona (ďalej len "nástupnícky stály rozhodcovský súd"). Členmi zriaďovateľa nástupníckeho stáleho rozhodcovského súdu musia byť v čase podávania žiadosti aspoň traja zriaďovatelia stálych rozhodcovských súdov, ktorí vykonávali činnosť aspoň 24 mesiacov pred účinnosťou tohto zákona, ak nejde o zriaďovateľa, ktorý má podľa osobitného predpisu povinnosť zriadiť a na vlastné náklady udržiavať stály rozhodcovský súd.

18. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

19. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

20. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy, nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

21. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy /ďalej len „Občiansky zákonník“/, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

26. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojedanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

29. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

30. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššej súdnej úradníčky dospel k záveru, že vyššia súdna úradníčka správne zistila skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobila aj správny právny záver a svoje rozhodnutie správne odôvodnila, preto sudca sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

31. Napriek zneniu citovaného ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku sudca na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je najmä tá skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ a jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny.

32. V danej právnej veci ide teda o spotrebiteľský vzťah, pretože účastníci bez pochyb vystupujú v postavení spotrebiteľa a dodávateľa. Súd je oprávnený aj bez návrhu v exekučnom konaní skúmať nekalú povahu sankcie obsiahnutú v zmluve o úvere a uplatnenú v rozhodnutí rozhodcovského súdu, ale aj preskúmať rozpor rozhodcovskej zmluvy s vnútroštátnymi predpismi v oblasti verejného poriadku, ako tiež musí preskúmať aj bez návrhu nekalú povahu tejto doložky v súvislosti s článkom 6 Smernice rady 93/13/EHS. Článok 6 ods.1 tejto smernice má kogentnú povahu.

33. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území vrátane smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

34. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní, ktoré môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na formu, ako aj znenie rozhodcovskej doložky uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Okrem iného súd uvádza aj to, že týmto postupom bolo spotrebiteľovi odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská zmluva mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

35. V danej veci ešte súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia uvádza, že dojednania ohľadom rozhodcovskej zmluvy vyznievajú jednoznačne v neprospech spotrebiteľa (povinného), keďže toto dojednanie pri uzatváraní zmluvy nijakým spôsobom ovplyvniť nemohol. Teda iba v prípade, že by

bola rozhodcovská zmluva so spotrebiteľom pri uzatváraní zmluvy individuálne dojednaná, t. j. iba v prípade, ak by spotrebiteľ mal danú možnosť význam tohto dojednaní v celom rozsahu pochopiť a teda i ovplyvniť, bolo by možné konštatovať, že rozhodcovská zmluva je dojednaná platne.

36. Rovnako súd zdôrazňuje mimoriadnu dôležitosť rozhodcovskej zmluvy, keďže následne v prípade spornosti nároku, napríklad neplnenia povinným na základe uzatvorenej zmluvy, dochádza prakticky automaticky k podávaniu návrhov zo strany dodávateľov na rozhodcovský súd, ako tomu bolo i v tomto prípade. Uvedené vyplýva aj z článku II. bod 1 rozhodcovskej zmluvy v ktorej sa uvádza, „že všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 606102067 uzatvorenej dňa 12.10.2012, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému súdu žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu; b) pred príslušným súdom SR, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1963/99/>> Zb. Občiansky súdny poriadok).“ Ďalej podľa bodu 2: „Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.“

37. Sudca prvej inštancie dospel k záveru, že takto koncipovaná rozhodcovská zmluva, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Napriek tomu, že táto bola v danom prípade uzavretá na samostatnej listine a teda na prvý pohľad sa táto môže javiť ako individuálne dojednaná, podľa názoru sudcu táto nielenže nebola dojednaná individuálne, ale bola uzavretá v čase zníženej bdelosti spotrebiteľa, ktorého motiváciou bolo uzavrieť úverovú zmluvu, čo mohlo mať za následok, že jeho vôľa uzavrieť súčasne aj rozhodcovskú zmluvu mohla byť podstatne ovplyvnená. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Súčasťou konštantnej a relevantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) je i záver, podľa ktorého možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predkladajúca prvotnú voľbu prejednaní a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Predmetná rozhodcovská zmluva v čl. II. bod 2 obsahuje neprijateľné dojednanie z dôvodu, že vylučuje právo zmluvnej strany podať žalobu na všeobecný súd potom, čo jedna zo zmluvných strán podá žalobu na Stály rozhodcovský súd. Rovnako je súdu aj z jeho rozhodovacej činnosti známe, že práve dodávateľ - oprávnený, je ten, ktorý si uplatňuje nároky z úverových zmlúv podaním žaloby na Stálom rozhodcovskom súde, v dôsledku čoho fakticky odníma právo spotrebiteľovi - povinnému domáhať sa svojich práv zaručených článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na všeobecnom súde. Sudca v tejto súvislosti poukazuje aj na to, že z rozhodcovskej zmluvy vôbec jasne nevyplýva, v akom rozsahu a akou osobou bol spotrebiteľ - povinný poučený adekvátne o následkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy. Aj podľa názoru sudcu obsah tejto rozhodcovskej zmluvy nemal povinný ako spotrebiteľ reálnu možnosť ovplyvniť, pričom dojednanie takejto zmluvy v spotrebiteľskom právnom vzťahu je neprijateľnou podmienkou, ktorá je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

38. Podľa názoru sudcu predmetný exekučný titul je v rozpore so zákonom, keďže celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Sudca výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, nakoľko oprávnený žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú zmluvu) ani nemal byť vydaný, pričom rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Vychádzajúc z takto zisteného skutkového stavu, súd obsadený vyššou súdnou úradníčkou správne uvedený návrh na vykonanie exekúcie v zmysle §-u 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku zamietol ako celok.

39. Obdobne Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 3Cdo 146/2011 uzavrel, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie za exekučný titul označil rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom, na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

40. Čo sa týka poukazovania oprávneného na rozhodnutia, v ktorých súdy akceptovali argumenty oprávneného ohľadne uzavretej rozhodcovskej, konkrétne s poukazom na rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 14C/214/2014 zo dňa 24.09.2015, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/107/2015 zo dňa 28.02.2016 a rozsudok Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. 12Cb/114/2014-104 zo dňa 16.3.201, k tomuto súd poznamenáva, že ide o rozhodnutia záväzné len v tých konkrétnych konaniach, v ktorých sa rozhodovalo, pričom judikatúra okresných, prípadne krajských súdov nie je v Slovenskej republike záväzným prameňom práva. Žiadny právny predpis explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci a toľž nie rozhodnutím krajského súdu. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný suda rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutým v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR na základe návrhu súdu a právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Žiadny právny predpis teda explicitne neukladá všeobecnému súdu povinnosť byť viazaný akýmkoľvek rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vydaným v inej veci (teda nad rámec viazanosti právnym názorom v rámci opravného konania). Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva, je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavne súladnej aplikácie a interpretácie právnych predpisov. Navyše nejedná sa o konštantnú judikatúru predkladanú zo strany oprávneného, keď napr. Krajský súd v Nitre v neskoršom rozhodnutí sp.zn. 7CoE/217/2016 zo dňa 31.08.2017, tiež 11CoE/251/2017 zo dňa 21.11.2017 dospel k opačným právnym záverom.

41. Na záver súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, v zmysle ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. Rovnako ustálená judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

42. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov, súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

43. O trovách konania v časti rozhodovania o podaných sťažnostiach oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podaných sťažnostiach neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o podaných sťažnostiach sa skončilo zamietnutím sťažností oprávneného, nakoľko tento nebol v uvedenej časti konania úspešný, a preto súd rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku). (